

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08
מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

בפני: **הרכב כב' השופטים:**

חאלד כבוב, שופט – אב"ד

ד"ר דפנה אבניאלי, שופטת

מאיר יפרח, שופט

בעניין: **מדינת ישראל פרקליטות מחוז ת"א - פלילי**

המאשימה ע"י ב"כ עו"ד בן טולילה

נגד

רגינה קרוצקוב

הנאשמת ע"י ב"כ עו"ד חיון

גזר דין

פרטי האישום

1. הנאשמת הורשעה על סמך הודאתה, בהתאם להסדר טיעון, בביצוע עבירה של הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין.

לפי המפורט בכתב האישום המתוקן, הנאשמת הינה ילידת 1987, אמו של הקטין מ.ק. יליד 6.7.04, (להלן: "המנוח") כאשר במועד הרלוונטי לכתב האישום התגוררה הנאשמת בדירה המצויה ברחוב חזקיהו המלך בתל אביב, וביום 2.9.08 בשעה 19.30 או בסמוך לכך, בהיותם בדירה, מילאה הנאשמת גיגית פלסטיק במים ורחצה את המנוח. משסיימה הנאשמת את רחיצתו, סירב המנוח לצאת מהגיגית, או אז, בהחלטה ספונטנית, אחזה בראשו והטביעה אותו בכח במימי הגיגית תוך שהיתה אדישה לתוצאות מעשיה. הנאשמת לא הרפתה מאחיזתה עד אשר המנוח מת.

בשעה 22.15 התקשרה הנאשמת באופן אנונימי למוקד 100 והודיעה כי הרגה את בנה, וניתקה את הטלפון. במעשה הנ"ל הרגה הנאשמת את המנוח.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

2. כתב האישום המקורי ייחס לנאשמת ביצוע עבירה של רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין כאשר לפי עובדות כתב האישום המקורי גמלה בלבה של הנאשמת החלטה להמית את המנוח עוד לפני תאריך 2.9.08, ועל מנת לממש את החלטתה היא מילאה את הגיגית, המתינה לשלב בו תהיה ביחידות עם המנוח, אז אחזה בראשו והטביעה אותו בכח במימי הגיגית, ועל אף התנגדות המנוח היא לא הרפתה מאחיזתה עד אשר זה חדל מלנוע במים, ועל כן ייחסה לה המאשימה ביצוע עבירה של רצח.
3. התיק התנהל בפני הרכב אחר ונקבע לשמיעת ראיות, אך בשלב מסויים עתרו הצדדים לביטול מועדי ההוכחות בשים לב לעובדה שהנאשמת הצהירה שהיא מודה במעשים המיוחסים לה בכתב האישום אך טוענת להעדר שפיות, ועל כן המחלוקת התמקד במצבה הנפשי עובר לביצוע המעשים המיוחסים לה, ולצורך זה היה צורך להעיד את הפסיכיאטרים החתומים על חוות הדעת מטעם התביעה, ובמקביל את הפסיכיאטר מטעם ההגנה בסוגיה זו.
4. עוד בטרם שמיעת עדותם של הפסיכיאטרים, הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסדר הטיעון המייתר את שמיעת הראיות בתיק.

פרטי הסדר הטיעון

5. ביום 17.11.09 הוגש לבית המשפט כתב אישום מתוקן כאמור שבו הומרה עבירת הרצח לעבירת הריגה, נערך תיקון מהותי בעובדות כתב האשום, הכל כפי שפירטנו בפרק המבוא, הנאשמת ביקשה לחזור בה מכפירתה, והצדדים עתרו במשותף להטלת עונש מאסר לתקופה של 12 שנים והנאשמת הורשעה כאמור לפי המוסכם.

טיעוני הצדדים לעונש

6. הצדדים עתרו במשותף להטלת עונש מוסכם של 12 שנות מאסר. ב"כ המאשימה עו"ד בן טולילה, פירט בפני בית המשפט את הנימוקים שהביאו את המאשימה לתיקון כתב האישום במסגרת הסדר הטיעון, את ההתחבטויות וההתלבטויות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

בהן היתה נתונה הפרקליטות במהלך ניהול המשא ומתן עם הסניגוריה, את הקושי האובייקטיבי לקבוע את מצבה הנפשי של הנאשמת במועד ביצוע העבירה, קושי שמצא את ביטויו באי יכולת הפסיכיאטרים בבית חולים אברבנאל, שם שהתה הנאשמת פרק זמן ארוך, לקבוע את מצבה הנפשי של הנאשמת ואת הלך רוחה במועד ביצוע העבירה הנטענת, ולצורך זה אף שקלו אלה להשתמש, באופן חריג ויוצא דופן, בחומרים שנועדו לשחרר אותה מהקיבעון בו היתה נתונה משך שבועות רבים בעת שהייתה בבית חולים אברבנאל, כל זאת עקב אישיותה המסוגרת וחוסר יכולתה לתקשר עם הסביבה כדי לאפשר להם לבחון את מצבה הנפשי לצורך עריכת חוות הדעת.

עוד סקר עו"ד בן טולילה בפני בית המשפט את קורות חייה של הנאשמת, שסבלה עוד מגיל צעיר ממסכת אלימות שהתעצמה באירוע טראומטי שחוותה בגיל 16 עת נאנסה על ידי אדם בוגר, אירוע שבעטיו היא אף החלה לצרוך אלכוהול בכמויות גדולות, עבור לקשיים בהליכי קליטתה בארץ לאחר עלייתה בשנת 1997, הטראומה אותה חוותה עת איבדה אחד משני הוולדים שבבטנה עקב קשר רומנטי עם בן זוגה דאז, המצוקה הכלכלית ממנה סבלה וחוסר תמיכה מצד בן הזוג בגידול הילד, מגוריה בדירה עלובה ביחד עם הוריה כאשר האם סובלת ממחלה קשה של ניוון שרירים והנטל נפל על הנאשמת לטפל גם בבנה בתור אם חד הורית וגם באמה, וכלה במצב של מצוקה ודיכאון אליהם נקלעה עקב הקושי שלה להמשך תפקוד בתנאים כה קשים שחוותה בגיל כה צעיר.

7. עו"ד בן טולילה הוסיף וטען שקשה לבחון מקרה זה בכלים משפטיים הואיל והקטין נהרג על ידי אמו מי שילדה אותו וגידלה אותו, ומי שדאגה לו וטיפחה אותו משך שנות חייו, מי שמעשיה כמפורט בכתב האישום נוגדים באופן בולט את האהבה שהרעיפה עליו ואת הטיפול המסור שהעניקה לו, הכל כפי שהעידו מכריה, כמו גם אותם גורמי רווחה איתם היתה בקשר, כמו גם המטפלות במנוח שתארו אותה כאמא מושלמת.

התובע הוסיף וציין שהנאשמת נהגה לרחוץ את המנוח מדי יום ביומו וביצעה את מעשיה באופן ספונטני ולא מתוכנן וקיים קושי עצום לבחון את הלך רוחה בשעת ביצוע המעשה, כאשר זו מתקשרת למשטרה ומוודיעה על ביצוע העבירה תוך שהיא אומרת "הרגתי את הבן שלי", לא מנסה להעלים ולטייח, והמאשימה השתכנעה שמעשה חריג ויוצא דופן זה הינו תולדה של חוסר יכולת הנאשמת להמשיך ולתפקד באותה מסגרת ולשאת בכל אותם נטלים שהוטלו עליה שהיו ככל הנראה מעל לכוחותיה, עד אשר היא ביצעה את המעשה הכל כך לא שגרתי, תוך שהתכוונה גם לשים קץ לחייה שלה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

8. גם ב"כ הנאשמת, עו"ד חיון, הצטרפה לעתירה של המאשימה לבית המשפט לכבד את הסדר הטיעון תוך שהיא חוזרת ומדגישה ביתר שאת את הנסיבות החריגות של מקרה זה, החל מאותן נסיבות חיים קשות, קשות מנשוא לטענתה, שבאופן טראגי הביאו את הנאשמת שהיתה מוכרת כאמא אוהבת, דואגת ומסורה, לביצוע מעשה כה בלתי אופייני לה כתוצאה מחוסר אונים וחוסר יכולת להמשיך ולהתמודד עם קשיי החיים, עד אשר היא בצעה את המעשה הנורא של קטילת בנה, כאשר במקביל היא חשבה גם לשים קץ לחייה.

עו"ד חיון הדגישה את האמור בחוות דעתו של פרופ' טיאנו באשר למצבה הנפשי של הנאשמת עובר לביצוע העבירה וגם לאחר ביצוע העבירה, הדגישה את העובדה שהנאשמת וגם המנוח לא זכו לתנאי חיים בסיסיים של פרטיות בחייהם האישיים נוכח העובדה שהם נאלצו לעשות שימוש באותה מיטה עם אחיה של הנאשמת, שעבד בשעות הלילה ונהג לישון באותה מיטה בה השתמשה הנאשמת לאחר שזו פינתה אותה בשעות הבקר, הוסיפה וציינה שבין הנאשמת לבין אביה חל נתק מוחלט עד אשר האב לא דיבר עם הנאשמת משך שבועות ארוכים, העובדה שהנאשמת נאלצה לטפל באמה שסבלה ממחלה קשה ולא יכלה לדאוג לצרכיה, קשיי הפרנסה בהם נתקלה הנאשמת, העדר בן זוג שיכול לתמוך בה – כאשר הצטברות כל גורמים אלה הביאו את הנאשמת ככל הנראה לבצע מעשה נורא זה שתוצאותיו היא תישא כאות קין על מצחה משך כל שנות חייה.

עו"ד חיון הוסיפה וציינה כי במהלך המשא ומתן שהתנהל בין הצדדים, עמדה סוגיית "כוונת התחילה" במרכזה של המחלוקת בין הצדדים כאשר לא היה ברור מחוות הדעת כמו גם מהודאת הנאשמת אם המעשה היה מתוכנן אם לאו, ודווקא נוכח האופן שבו תוארה הנאשמת כאם מסורה ואוהבת, נטתה הכף לטובת המרת העבירה מרצח להריגה.

שמענו את דברי הנאשמת עצמה שהצטערה על המעשה, הוסיפה שהיא מוכנה לשאת בכל עונש שיוטל עליה.

9. באשר לשיקולי ענישה הקלאסים של הרתעה, גמול, שיקום ומניעה, הרי ב"כ הצדדים פרסו בפני בית המשפט את קשת העונשים שהטיל בית המשפט העליון על אמהות שהרגו את ילדיהם, כאשר זו נעה בין ענישה מחמירה של 15 שנות מאסר לענישה מקלה של שנתיים ושלש במקרים חריגים ויוצאי דופן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

ב"כ הצדדים הוסיפו וטענו שבמקרים כאלה ההתלבטות היא קשה, ההחלטה אינה נקיה מספקות, אך הנוסחה אליה הגיעו הצדדים, מאזנת בתוכה באופן ראוי והולם את שיקולי הענישה השונים, תוך לקיחה בחשבון של המעשה הנורא שהביא לתוצאה הטראגית של מות הקטין מחד, ואת הבעייתיות הלא מבוטלת שיש בנתונייה ובאישיותה של הנאשמת מאידך, ומבלי להתעלם גם מהאמור בחוות הדעת הפסיכיאטריות, על התלאות שהיו מנת חלקה של הנאשמת משך שנות חייה לא הארוכות.

עו"ד חיון הוסיפה וציינה שהנאשמת נענשת מדי יום ביומו מאז אירוע טראגי זה, ותמשך להתייסר כל ימי חייה על מעשיה, כך שעונשה יהיה כפול ומכופל.

חוות הדעת הפסיכיאטרית של פרופ' טיאנו

10. לבית המשפט לא הוגש תסקיר שירות מבחן והצדדים לא עתרו לקבלת תסקיר שכזה, אף שאולי ראוי היה שיונח בפני בית המשפט תסקיר מטעם שירות המבחן, שישפוך אור על נסיבות חייה של הנאשמת מחד, ועל הנסיבות אשר הביאו אותה לבצע מעשה נוראי זה של הריגת בנה הקטין, מאידך.

חוות הדעת שהוגשה מטעם ההגנה נערכה על ידי פרופ' טיאנו שהינו מומחה מטעם ההגנה, ועם כל הכבוד והערכה למומחה זה ששמו מוכר וידוע כבר סמכא בתחום, הרי אנו סבורים שהיה ראוי שיונח בפני בית המשפט גם תסקיר מטעם שירות המבחן - גורם מקצועי נטול כל נגיעה וענין, שאמון על בדיקת מקרים חריגים שכאלה - אך בנסיבות הענין, אין בית משפט יכול לכפות על צדדים קבלת תסקיר שכזה, כאשר הם מבקשים להסתמך על חוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה על ידי מי מהצדדים. שיקול דעתו של בית משפט בנדון אינו עצמאי ולא ראוי שבית המשפט ינקוט הליכים ויוזמות שאינן מקובלות על הצדדים שעה שאלה מבקשים להסתמך על חוות דעת מקצועית שעמדה בבסיס הדיונים ביניהם בשאלת הלך הרוח הנפשי של הנאשמת, הרקע לביצוע מעשה נוראי שכזה, נסיבות חייה של הנאשמת וכיוצ"ב עניינים.

המדובר בחוות דעת מעמיקה ומפורטת, שסוקרת את חייה של הנאשמת מילדות עת ננטשה על ידי הוריה בגיל שנתיים, שעה שאלה נסעו לעבוד במקום רחוק, סיגלה לעצמה אורח חיים בדלני מילדות, סבלה מאלימות מצד אמה, נאנסה על ידי שכן עבריין בהיותה בת 16, אירוע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

שבעטיו החלה לצרוך אלכוהול ואף להשתמש בסמים, עלתה לארץ בשנת 97 ללא הוריה, בשלב מסויים הכירה בן זוג, הרתה מבן הזוג, בבדיקת סקירת מערכות נמסר לה שיש לה תאומים, אך בשלב מאוחר של ההריון נמסר לה שאחד הוולדים לא יחיה משום שהוא חסר מח, סבלה ממצב דכאוני בשליש האחרון של ההריון, הופנתה להתייעצות ביחידה לפסיכיאטריה סמוך לאחר הלידה, סבלה מתשישות ואפיסת כוחות, עזבה את בן הזוג ועברה לגור בבית הוריה, הוכרה כמי שסובלת מבעיה נפשית, ובשלב מסוים מצאה את עצמה מגדלת לבדה את בנה ומטפלת באופן בלעדי באמה שסבלה ממחלה קשה, ובהמשך פיתחה מחשבות שווא וגם מחשבות אובדניות, תכננה לשים קץ לחייה במספר צורות ולדבריה אף ניסתה להתאבד בעזרת אקדח.

בשיחתה עם פרופ' טיאנו ציינה הנאשמת שהיא שמעה על שני מקרים קודמים של אמהות שהרגו את ילדיהם ובאותו יום של האירוע תכננה לבצע את המעשה ולשים קץ לחייה, מאז האירוע חולמת מדי לילה על הבן, מתארת תחושות של חרדה, פחד, עייפות, התשה ותחושה שכל העולם עומד מולה ונגדה.

גם אביה של הנאשמת תיאר מצב דכאוני חריף של הנאשמת לאחר הלידה, בעקבותיו הוא פנה בעצמו למרפאה לבריאות הנפש על מנת לסייע לנאשמת. זו נבדקה שם אך לא התמידה בקבלת טיפול, כבר אז, לפני מספר שנים ציינו הגורמים המטפלים שיש לה לעיתים מחשבות אובדניות, היא ירדה במשקל, נכנסה למצב דכאוני קליני עם הפרעות קשות בשינה, חשה שהיא ובנה הפכו להיות נטל ומעמסה על המשפחה ועל העולם, התקשתה בתפקוד יומי, דימוי עצמי נמוך.

באשר ליום האירוע, צויין שבתום יום עבודה הגיעה לביתה, טיפלה בבנה, ובעת שזה התקלח קיבלה החלטה לשים קץ לחיי שניהם, תחילה תהרוג את בנה, ועל מנת שלא יחשדו באביה שהוא ביצע את המעשה, תכננה להתאבד לאחר מות הבן, ובטרם יצאה מהבית על מנת לקפוץ מעל גשר ולשים קץ לחייה, הגיעו השוטרים ומנעו ממנה להשלים את תכניתה.

פרופ' טיאנו ציין בחוות דעתו שלהתרשמותו, לאחר האירוע היתה שרויה הנאשמת במצב המתקרב לקיבעון רגשי וקוגניטיבי, סבלה משיתוק חלקי בחשיבה ועל כן מדובר באבחנה של דיכאון מגירוי עם כוונות אובדניות ברורות, ועל כן היא אמנם כשירה לעמוד לדין אך מצבה הנפשי בעת ביצוע הפעולה מפחית מאחריותה המשפטית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

רמת הענישה

11. ב"כ הצדדים הציגו בפנינו שורה ארוכה של פסקי דין והחלטות של בתי משפט, בעיקר של בית משפט עליון, בהם הקלו בתי המשפט עם נאשמות שהורשעו בעבירה של הריגה, ואף בעבירה של רצח של ילדיהן, על רקע של מצוקות כאלה ואחרות מהן סבלו, תוך שבתי המשפט אינם מתעלמים מהקושי למצוא את נוסחת האיזון הראויה בין עיקרון קדושת החיים לבין מצב נפשי קשה אליו נקלעו הנאשמות שבעטיו התקשו לכלכל את צעדיהן ופעלו באופן שגרם למותם של יקיריהם.

ראה לצורך זה ע"פ 4147/06, פלונית נ' מדינת ישראל, בעניינה של אם שהורשעה בעבירה של רצח בנה לאחר שחששה שבעקבות הלידה נשקפת סכנה ממשית לחייה, והחליטה להמית את התינוק, שם עתרו הצדדים במסגרת הסדר טיעון להטיל עליה 7 שנות מאסר, על אף שהורשעה בעבירת רצח, כרף עליון של הענישה, במסגרת הסדר טיעון, וערעור שהגישה זו לבית המשפט העליון נדחה על אף ההתלבטות הלא קלה בפסק הדין:

"קשה היא מלאכת הענישה, וקשה היא שבעתיים בתרחישים קיצוניים מן הסוג שערעור זה הציב בפנינו. מחד, מדובר בספק אשה ספק נערה שביצעה רצח לכל דבר וענין. מאידך, אתה תוהה כיצד היו נוהגים רוב הבריות באותן נסיבות... שני שיקולים קוטביים אלה חייבו את בית המשפט המחוזי למצוא את נוסחת האיזון הראויה למקרה המיוחד שהובא בפניו. אותה נוסחה היתה חייבת לתת ביטוי לכלל האוניברסלי בדבר קדושת החיים, ולסלידה העמוקה שחש כל בר דעת מהמתתו של עולל בידי הורה שעקב החולשה האנושית בעט במוסכמות הנהוגות בקרב בני עדתו".

"... מלאכה קשה מנשוא של גזירת דינה של אדם שהמיתה את עוללה.

אכן, הדברים שנאמרו שם נכונים לכל מקרה מחריד של המתת ילד בידי הוריהו: הזעזוע שמעורר מעשה שכזה, המנוגד לאינסטינקט האנושי, הראשוני והבסיסי של כל אדם להגן על צאצאיו – רב הוא..."

כן הפנו אותנו הצדדים לת"פ (באר שבע) 915/00, מדינת ישראל נ' א.מ. שם הואשמה הנאשמת כמו במקרה שלנו תחילה בעבירה של רצח, זאת לאחר שילדה את תינוקה וגרמה למותו בכוונה תחילה, על ידי חניקתו בכך עד שזה חדל לנשום ועוד לפני כן גרמה לו בעודו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

בחיים לשברים, ובהמשך עטפה אותו בשקית ניילון והשליכה אותו לעגלת אשפה עירונית בכוונה להעלים את דבר לידתו של התינוק ולסלק את גוייתו. עבירת הרצח שבכתב האישום הומרה במסגרת הסדר טיעון לעבירה של הריגה, ובסופו של דבר הוטל על אותה נאשמת עונש מאסר של 7 שנים.

כמו כן עיינו בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 75/04, פלונית נ' מדינת ישראל, שם סקרה כב' השופטת בייניש, כתוארה אז, באופן מפורט את ההתלבטויות המלוות את בית המשפט הבא לגזור את דינה של אם המורשעת בעבירה של רצח בנה עקב משבר נפשי אליו היא נקלעת.

באותו מקרה הורשעה הנאשמת בעבירת רצח של בנה בן ה-4.5 חודשים בהיותה סובלת מהפרעה נפשית חמורה, ובסופו של דבר, לאחר מספר גלגולים בין בית המשפט המחוזי לעליון שהורה על החזרת התיק למחוזי לצורך קבלת חוות דעת נוספת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, הפחית בית המשפט המחוזי את העונש שהטיל על הנאשמת מ 12 שנות מאסר שהוטלו עליה בפסק הדין המקורי, ל 10 שנות מאסר שהוטלו עליה בגלגול השני של התיק, ועל כך ערערה הנאשמת לבית המשפט העליון, ושם נקבע כדלקמן:

"קשה היא מלאכת גזירת הדין וקשה שבעתיים כאשר עומדים אנו אל מול התופעה המחרידה של אם הממיתה את עוללה, מעשי המתה של ילדים בידי הוריהם מזעזעים את נפשו של כל אדם שכן הם נתפסים כמנוגדים לאינסטינקט אנושי ראשוני ובסיסי – הצורך של הורים להגן על צאציהם. מטעם זה גם, לא פעם, התגובה של אדם מהישוב השומע על ילד שהומת בידי אביו או אמו היא כי מדובר במעשה כה חריג עד כי מצביע הוא על סטייה מהנורמה, המצדיקה תגובה סלחנית. אולם, הסתכלות זו היא חד מימדית ומחטיאה את תכלית ההליך העונשי. טענת הסניגוריה, לפיה, כאשר מדובר באמהות המבצעות מעשי המתה מתחייבת גישה מקלה, עשויה להיות נכונה בנסיבות מסוימות אך אין לקבלה כגישה כללית וגורפת".

כב' השופטת בייניש, כתוארה אז, מצאה לנכון לאבחן בין קבוצות שונות של אמהות המבצעות עבירה של המתת ילדיהן, קבוצת ראשונה של אמהות הסובלות ממשבר לאחר לידה, קטגוריה של מקרים שהמחוקק ראה להפחית מהעונש, קבוצה אחרת עניינה מקרים בהם בית המשפט ראה להקל בעונשם של הורים שהמיתו את ילדיהם ממניעים 'אלטרואיסטיים' כדי למנוע מילדם גורל אכזרי ולגאול אותו מייסורים הצפויים לו על פי השקפת ההורה (לעיתים השקפת ההורה היא פרי הפרעה הטמונה בהורה עצמו).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

קבוצה אחרת היא של הורים הפועלים בהשפעת הפרעה נפשית קשה, אך עם זאת תוך הבנת טיב המעשה ותוצאותיו – והם נושאים באחריות פלילית, שלא כמו קבוצה אחרת של הורים הפועלים בהתקף פסיכוטי.

בהמשך צויין באותו פסק דין שם הוטל כ על הנאשמת כאמור עונש של 10 שנות מאסר :
"העונש צריך לשקף יחס הולם בין חומרת העבירה, חומרת המעשה ואשמו של הנאשם לבין התוצאה העונשית. על העונש ליתן ביטוי לחומרת הפגיעה לערך החברתי המוגן שיש בעבירה. בענין שלפנינו הערך המוגן שנפגע קשות הינו חיי ילד רך וחסר אונים שנקטלו באכזריות רבה. ענין זה כשלעצמו מצדיק עונש שיתן ביטוי לסלידתה ורתיעתה של החברה מהמעשה; לכך יש להוסיף כי על העונש גם ליתן ביטוי לצורך להגן על הציבור, או על קרבתות פוטנציאלים של העבריין על ידי הרחקתו של העבריין מהציבור בשל מסוכנותו. לפיכך, חשש מפני מסוכנותו או מועדותו של עבריין, אינה שיקול פסול בין יתר שיקולי הענישה (ראו: דין וחשבון הועדה לבחינת דרכי ההבניה של שיקול הדעת השיפוטי בגזירת הדין)".

ראינו להוסיף עוד שורה של פסקי דין בהם הטילו בתי המשפט ענישה לא מחמירה בעבירות דומות כגון: ת"פ 2065/06, מ"י נ' אשר ולס, שם טילטל הנאשם את בנו התינוק בחזקה לאחר שזה קם משינה והחל לבכות, תוך העפת ראשו לכל כיוון עד כי ראשו נחבט בקיר הבית, ושמונה ימים לאחר מעשים אלה נפטר התינוק, ובית המשפט מצא לנכון להטיל עליו עונש לתקופה של 6 שנות מאסר בפועל, וערעור שהוגש לבית המשפט העליון נדחה, ובית המשפט נתן משקל לעברו הנקי של הנאשם, אישיותו הנורמלית והתנהגותו הנורמטיבית, אדם צעיר בראשית דרכו שלא ביקש לקפד את חיי בנו ולא רצה במותו ופעל מתוך פזיזות וקלות דעת, והזמין אמבולנס מיד לאחר מכן.

כן עיינו בתפ"ח 1030/04, מ"י נ' רומן פרילוצקי, שם דובר באב מבוגר שדקר את בנו בחזהו וגרם למותו, הוא הואשם בעבירת רצח שהומרה לעבירת הריגה, והוטל עליו עונש מאסר לתקופה של 5 שנים, זאת לאחר שהוא פעל בנסיבות קשות של התעללות מצד הבן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

מן הכלל אל הפרט

12. עוד בטרם נתייחס לעונש הראוי להטילו על הנאשמת ולסוגיה של הסדר הטיעון שהוצג בפני בית המשפט, ראינו לנכון להתייחס למספר מוצגים שהוצגו לנו על ידי הצדדים וגם לעמדתו של אבי הילד, שטרם והתייצב לדיונים שהתקיימו בבית המשפט, והגיש לבית המשפט מכתב ובו פירט את עמדתו באשר לעונש שראוי להטילו על הנאשמת מחד, ולהסדר הטיעון מאידך.

א. מסמכים הנוגעים לתביעה שהגישה הנאשמת נגד אבי הילד, בגין תביעה לאבהות, משמורת ומזונות, מהם עולה שהנ"ל לא רשום בתעודת הזהות כאביו של הילד אף שסוגיה זו אינה במחלוקת היום.

ב. הודעות של יריס יולנד לוי, עובדת סוציאלית המשמשת רכזת משפחתונים, הכירה את הנאשמת ואת המנוח בכל הנוגע להנחה שהגיעה לנאשמת במשפחתון, ציינה שמהיכרותה עם הנאשמת, זו התנהגה, בשקט, ניהלה שיחה נעימה, הקשר בין הנאשמת למנוח היה "מאד טוב, ראיתי שהיא מסדרת את הילד, שמה עליו תיק, וגם בשיחה עם המטפלות בגן, מה שהבנתי מהן שהיא אשה שקטה ונחמדה".

ג. הודעה של סנדרה קוליוק, עובדת סוציאלית בעיריית תל-אביב, שהכירה את הנאשמת מזה כשנתיים על רקע של בקשה של זו לקבלת הנחה לסידור הילד במשפחתון, הכירה את משפחת הנאשמת, את אמה החולה במחלה קשה ותלויה באופן בלעדי בטיפול שניתן בה, עמדה בקשר עם המשפחתון וקיבלה דיווח שהמנוח תפקד היטב במשפחתון, חל שיפור ביכולת הדיבור שלו לאחר שזה היה בקשר עם קלינאית תקשורת - "דווח על אמא מאוד מסורה, אכפתית שדואגת לכל הצרכים של הילד".

ד. הודעה של בתיה ברוך מנסור, גננת בגן בפלורנטיין, שם ביקר המנוח משך שנתיים, שהעידה לגביו - "הוא היה מגיע בזמן, מסודר ומטופח, אמו הגיעה איתנו על הידיים מהבית לגן והיה נראה שהיא דואגת לו מאד. רגינה חיבקה וליטפה אותי", כמו גם הודעת רינה בן חמו, גננת באותו גן, שהעידה על הנאשמת - "היתה אשה טובה, מאד אוהבת את הילד שלה, מאד התעניינה בילד, היא היתה אמנם מופנמת, לא התחברה עם אף אחת".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

ה. הודעה שנגבתה מסרגי זורגליוב, אבי המנוח, מיום 3.9.08, שפירט לגבי הסדרי הראיה עם הילד, כפי שסיכם עם הנאשמת, וציין לגבי תפקודה של הנאשמת: **"אני חושב שהיא היתה אמא שלו טובה"**. בהמשך פירט לגבי שיחה שקיבל מהנאשמת מספר ימים לפני האירוע:

"היא שאלה אותי אם יקרה לה משהו, איך אני יכול לקחת את הילד כי הוא לא רשום עלי, אני אמרתי לה שלא היתה בעיה, כמה דקות אחרי זה היא התקשרה עוד פעם והסוללה שלי נגמרה".

בהמשך הוא מוצא לנכון לפרט על שיחה נוספת שהתנהלה ביניהם 3 חודשים לפני כן:

"היא אמרה את זה לפני שלושה חודשים שהיא לא רוצה להיות בעולם הזה, רוצה למות, אני אמרתי את זה לאבא שלה והוא אמר לי מה הוא יכול לעשות... הרגשתי שהיא פסיכית, אמרתי לה שהיא צריכה ללכת לרופא".

ו. שלושה מכתבים שנכתבו על ידי אבי המנוח, האחד מ 10.9.09 הנושא כותרת 'התנגדות נחרצת לפשרה עם הנאשמת', והשני מיום 5.12.09 הנושא כותרת 'אי הסכמה במתן גזר דין', והשלישי מיום 14.12.09, בקשה להטלת עונש מאסר של 25 שנים.

במכתב הראשון טען האב שהנאשמת היתה שפויה לחלוטין בעת ביצוע העבירה, לא התייחסה לכאב והיסורים שנגרמו לקטין בעת שזה הוטבע על ידי אמו, היא ביצעה מעשה לא אנושי תוך גילוי אכזריות רבה כלפי בנה, מעשה נעדר כל רחמים, הוסיף וטען שזו ניסתה בעבר לרצוח את הקטין, גילתה את דעתה מספר פעמים בעבר לעשות כן, על כן הביע התנגדות נחרצת לכל פשרה עם הנאשמת.

גם במכתבו השני חזר האב על אותם דברים, הוסיף וציין שלטעמו מדובר ברצח ולא בשגגה, הנאשמת היתה שפויה לחלוטין, ניסתה לעשות זאת מספר פעמים בעבר, ומכאן שהוא בא לזעוק את זעקת בנו שאינו יכול לומר את דברו בבית משפט.

במכתבו השלישי עתר האב לדחיית הסדר הטיעון תוך הטלת עונש של 25 שנות מאסר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

האם ראוי להתערב בהסדר טיעון

13. פסק הדין המנחה בסוגיה זו ניתן על ידי בית המשפט העליון בע"פ 1958/98, עת ישב בית המשפט העליון בהרכב של תשעה שופטים, ופסק הדין העיקרי נכתב על ידי כב' השופטת בייניש, כתוארה אז, לאחר שזו סקרה את שתי הגישות הנוהגות והמקובלות עד פסק הדין בבית המשפט העליון, הגישה הראשונה של השופט גולדברג לפיה הסדר הטיעון צריך לבטא את העונש הראוי על פי נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו של העבריין, ואל לו לסטות באופן משמעותי מהעונש שהיה נגזר אלמלא נערך ההסדר, לפי גישה זו גם אין להביא בחשבון את הרקע להסדר הטיעון או את חולשת הראיות בתיק, ומגישה זו מסתעפות גישות גמישות יותר. מהצד השני עומדת הגישה המתמקדת בהסדר הטיעון ובתרומתו לאינטרס הציבורי, וגם היא מתפצלת למספר זרמים, שבעיקרה גישת השופט מצא לפיה כיבוד הסדר טיעון הוא אינטרס ציבורי ממדרגה ראשונה ולכן יש להעמיד את ההסדר בחזקת תקינותו, כאשר חזקה על התביעה שמופקדת על האינטרס הציבורי, שתסכים להסדר ראוי ומאוזן.

בית המשפט העליון בסופו של דבר בחר לקבוע שהמבחן ההולם הוא גישת האיזון: "קיומו של הסדר הוא שיקול מרכזי בשיקוליו של בית המשפט הגוזר את העונש. ככלל, בית המשפט יראה לקיים את הסדר הטיעון, בשל הטעמים הקשורים בחשיבותם ובמעמדם של הסדרי הטיעון. עם זאת, תמיד חייב בית המשפט עצמו לשקול את השיקולים הראויים לעונש, שכן תפקידו ואחריותו אינם מאפשרים לו להסתתר מאחורי גבה של התביעה. במסגרת בחינתו של העונש המוצע, יתן בית המשפט דעתו לכל שיקולי הענישה הרלוונטיים, ויבחן אם מקיים העונש המוצע יבחן את האיזון הדרוש ביניהם. לשם כך, יבחן בית המשפט את העונש ההולם בנסיבות הענין, וישקיף עליו גם באספקלריה שהעמידה לרשותו התביעה בהסדר הטיעון שערכה. בבחינת הסדר טיעון, נקודת המוצא היא מידת העונש המוצע, בשים לב לסוג העבירה, לחומרתה ולנסיבות ביצועה. כמו בכל הליך של גזירת הדין, יתן בית המשפט דעתו גם לנסיבות האישיות של הנאשם ולשיקולי מדיניות של ענישה ראויה, ויתחשב בכל אלה. בית המשפט אינו יכול לקבוע אם התקיים האיזון הראוי בין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

אינטרס הציבור לטובת ההנאה שניתנה לנאשם, בלא שיבחן מה היה העונש הראוי לנאשם אלמלא הסדר הטיעון, ומהי מידת ההקלה שניתנה לו עקב הסדר הטיעון. לשם עריכת מידת ההקלה, יהיה על בית המשפט לשקול, כמידת יכולתו ובשים לב למגבלות הנובעות מהנתונים שבפניו, את מידת הויתור שויתר הנאשם נוכח סיכויי ההרשעה...
בית המשפט יבחן כמובן את שיקוליה הפרטניים של התביעה בנסיבות הענין הנדון... כן יתן בית המשפט דעתו לאינטרס הציבורי שבהשגת הודיית הנאשם ובקבלת אחריות למעשיו. עוד יביא בחשבון את אינטרס הציבורי במובנו הרחב – החיסכון בזמן שיפוטי ובמשאבי התביעה..."

בבואנו ליישם עקרונות אלה על המקרה שבפנינו, נתנו את דעתנו למכלול השיקולים הראויים במקרה זה, לטיעוני ב"כ הצדדים שעתרו לבית המשפט לכבד את הסדר הטיעון מהטעמים שפורטו על ידם, בהרחבה, למצבה הנפשי של הנאשמת כפי שהדבר משתקף בחוות דעתו המפורטת של פרופ' טיאנו, להודאת הנאשמת, לחרטה שהביעה, ולרמת הענישה שנקבעה על ידי בתי המשפט במקרים דומים, חלקם לאחר הרשעת נאשמים בעבירת רצח ובחלקם האחר בעבירת הריגה כמו במקרה שלפנינו, וחייבים אנו לומר שרמת הענישה עליה המליצו ב"כ הצדדים בפני בית המשפט הינה מן הגבוהות והחמורות בעונשים שהוטלו על נאשמים בנסיבות דומות.

יחד עם זאת, אין באמור לעיל כדי לשקף את דעתנו שהעונש המומלץ הוא העונש שהיינו מטילים על הנאשמת אלמלא הסדר הטיעון בין הצדדים.
איננו יכולים להתעלם מהאמור בחוות דעתו של המומחה מטעם ההגנה, פרופ' טיאנו שבעמ' 6 לחוות דעתו ציין שמדובר במעשה שתוכנן על ידי הנאשמת, גם אם לא חודשים רבים, הרי עת יצאה לחצר הבית, להפוגה מסוימת בטרם הטבעת המנוח.
מחוות דעת זו עולה שאין מדובר במעשה ספונטני שבוצע על ידי הנאשמת ללא מחשבה תחילה, גם אם מחשבה זו עלתה בליבה דקות מספר לפני ביצוע מעשה ההטבעה הנוראי.

דברים אלה עולים בקנה אחד עם דברי האב על שיחות קודמות שניהלה הנאשמת איתנו אף שאין באלה כדי להוות ראיה כדי שבית המשפט יוכל לסמוך עליה לצורך קביעה פוזיטיבית שהנאשמת תכננה את מעשיה ימים או שבועות או חודשים לפני כן, שהרי לא שמענו ראיות של ממש, וכל שיש בפנינו הם דברי האב על דברים שהשמיעה בפניו הנאשמת בשלב הטיעונים לעונש - הא ותו לא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

אילו היינו נדרשים לקבוע את רמת הענישה בתיק זה על סמך כתב האישום המקורי, הרי עם כל ההתחשבות בנסיבותיה האישיות של הנאשמת, בתלאות שהיו מנת חלקה משך שנות חייה, במצוקה הנפשית אליה נקלעה, בנסיבותיה הכלכליות הקשות, בנתק בינה לבין אביה, בנטל שהוטל עליה לטפל מחד גם בבנה ומאידך גם באמא – אין ספק בליבנו שהעונש שהיינו מטילים על הנאשמת היה חמור יותר מהעונש המוסכם בין הצדדים.

גם לאחר תיקון כתב האישום והרשעת הנאשמת בעבירה של הריגה ולא בעבירה של רצח, הדעת נותנת שהיה ראוי ונכון להטיל על הנאשמת עונש מאסר חמור יותר מזה שהצדדים המליצו עליו בפני בית המשפט, דהיינו 12 שנות מאסר.

כפי שנקבע לא אחת בפסיקתו של בית המשפט העליון, העונש שקצב המחוקק, בנסיבות של ביצוע עבירות חמורות, הינו עונש המוצא, ולא במסגרת המלצה, שהרי המחוקק קבע את דעתו שבעבירות חמורות של נטילת חיי אדם, מקל וחומר נטילת חיי תינוק או קטין על ידי הורו, כאשר הקטין תלוי באופן מוחלט בהורו ואין לו יכולת להתנגד למעשיו של זה, וכאשר ההורה פועל בסתירה מוחלטת למצופה ממנו, לגדל, לאהוב, לדאוג למחסור של בנו צאצאו עד אשר יגדל זה - לפי משפט הטבע, הדעת נותנת שיש להטיל על הורה שכזה עונש המשיק לרף העליון של הענישה שנקבעה על ידי המחוקק.

איננו יכולים גם להתעלם מהתוצאה הטראגית של אובדן חיי ילד, שלא פשע ולא עשה מעשה שיכול אף להצדיק קצה קצהו של מעשה הנאשמת, ילד קטין שאיבד את חייו, שסבל סבל נורא בדקות חייו האחרונות, דווקא על ידי מי שבטח בו ונתן בו את אמונו המוחלט, ואין מי שיזעק את זעקתו.

גם זעקתו של האב כפי שזו מצאה את ביטויה במכתבים שהגיש לבית המשפט ובדבריו המרגשים שהוא השמיע, היא בגדר שיקול שבית המשפט אינו יכול להתעלם ממנו בבואו לגזור את עונשה של הנאשמת, שהרי האב, הוא אביו מולידו של הקטין, מי שנשא בעול מזונותיו גם אם באופן חלקי, מי שהכיר לבסוף באבהותו על הקטין, מי שנקבעו לו הסדרי ראייה ודאג לקטין, מי שיכול היה לסמוך על הנאשמת שתגן על הקטין, ולבטח לא תביא למותו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב

אבי הקטין גם הוא קורבן שנפגע באופן חמור יותר על ידי מעשי הנאשמת, שהרי הוא איבד את בנו בנסיבות קשות ביותר וזכאי הוא לראות את מבצע עוולה זה בא על עונשו באופן הראוי.

יחד עם זאת, פירטנו ולא בכדי, את ההלכה המנחה והמחייבת שקבע בית המשפט העליון בפרשת פלוני, שעל בית המשפט המטיל את העונש ושוקל את הסדר הטיעון אם עומד הוא ב-"גישת האיזון" - לבחון לא רק את העונש שהוא היה מטיל אלמלא הסדר הטיעון בין הצדדים אלא גם לשוות לנגד עיניו ספקטרום רחב יותר של שיקולים שמשקלו על ידי הצדדים: הודאת הנאשם, נטילת אחריות על ידו, עברו הפלילי של הנאשם, נסיבות חייו האישיות של הנאשם, החיסכון בזמן שיפוטי, מצוקתו של הנאשם, מצבו הנפשי הרעוע, האמור בחוות דעת הפסיכיאטר באשר לאחריות המופחתת וגם את הנחת היסוד לפיה הפרקליטות, כמופקדת על האינטרס הציבורי, שתגיע להסדרי טיעון ראויים ומאוזנים, ומאידך גם את אינטרס ההסתמכות של הנאשם והציפיה שלו שבית המשפט יכבד את הסדר הטיעון – הרי בהתחשב בכל אלה ועל אף סברתנו שהיה ראוי במקרה זה להטיל עונש חמור יותר על הנאשמת, מצאנו בסופו של דבר לקבוע שהסדר הטיעון אינו חורג מהאינטרס הציבורי במידה המצדיקה את התערבותנו.

לפיכך, ובסופו של דבר, מצאנו לכבד את הסדר הטיעון ואנו מטילים על הנאשמת את העונשים הבאים:

14 שנות מאסר, מהן 12 שנים לריצוי בפועל, והיתרה על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורה ממאסר שלא תעבור עבירה בה הורשעה.
יש לנכות מתקופת המאסר את ימי המעצר של הנאשמת.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, 20.12.09, במעמד הנאשמת וב"כ הצדדים.

מאיר יפרא, שופט

ד"ר דפנה אבניאלי, שופטת

חאלד כבוב, שופט
אב"ד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

20.12.09

תפ"ח 1075-08

מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' רגינה קרוצקוב